

Structuurvisie Ondergrond (STRONG)

Op circa 200 locaties in Nederland wordt grondwater onttrokken voor de bereiding van drinkwater. Circa 60% van ons drinkwater wordt gemaakt uit grondwater. In STRONG is drinkwater als nationaal belang benoemd. Door de minister van BZK is aangegeven dat drinkwater ook in de NOVI als nationaal belang zal worden opgenomen. Vewin ziet de wijze waarop drinkwater in de definitieve STRONG is opgenomen als een stap in de goede richting, maar wenst dat de bescherming van drinkwatergebieden nog wordt aangescherpt.

Vorzorgsbeginsel

Drinkwaterwinning is een zeer kwetsbare functie in de ondergrond. Extra voorzorg bij nieuwe ondergrondse functies is daarom nodig, zeker als risico's nog onvoldoende bekend zijn. Incidenten met boringen voor zoutwinning en afvalwaterinjectie tonen aan dat het risico op grondwaterverontreiniging door lekkages bij mijnbouwactiviteiten niet uitgesloten is. Het voorzorgsprincipe moet hier leidend zijn en niet een risicobenadering zoals die in STRONG wordt gehanteerd.

- **Hanteer bij risicovolle mijnbouwactiviteiten in de ondergrond het voorzorgsprincipe in relatie tot bescherming van bronnen voor de drinkwatervoorziening.**

Geen mijnbouw in gebieden voor de waterwinning

IPO en Vewin hebben eind 2016 in een gezamenlijke brief aan de minister van IenM aangegeven dat mijnbouwactiviteiten door provincies niet worden toegestaan in gebieden voor de drinkwatervoorziening. In STRONG worden grondwaterbeschermingsgebieden, waterwingebieden en boringvrije zones wél, maar door provincies aangewezen intrekgebieden van waterwinningen niet uitgesloten voor mijnbouw. Mijnbouw vanaf de zijkant ónder de drinkwatergebieden wordt volgens STRONG eveneens toegestaan. Vewin wenst dat de uitsluitingen in STRONG worden aangescherpt.

- **Sluit mijnbouw ook uit in intrekgebieden van waterwinningen en ook ónder gebieden die door de provincies voor grondwaterwinning zijn vastgesteld.**

Functiescheiding bij aanvullende strategische voorraden (ASV's)

Voor de toekomstige drinkwatervoorziening zullen de provincies Aanvullende Strategische Voorraden aanwijzen en daarvoor het beschermingsbeleid formuleren. Het uitgangspunt zal daarbij scheiding van functies zijn. Aanwijzing van ASV's zal zo veel mogelijk plaatsvinden buiten gebieden waar ontwikkelingen zijn voor geothermie. Het ruimtelijke spanningsveld waterwinning-geothermie wordt daarmee zo veel mogelijk vermeden en stringent beschermingsbeleid voor grondwater is mogelijk zonder dat andere maatschappelijk gewenste functies zoals geothermie onevenredig worden belemmerd. Hoe het provinciale beschermingsbeleid voor ASV's doorwerkt bij mijnbouwvergunningen is onduidelijk.

- **Volg voor aanvullende strategische voorraden het provinciale grondwaterbeschermingsbeleid bij mijnbouwvergunningen.**

Uitsluiting van mijnbouwactiviteiten verankeren in regelgeving

In 2016 is in de Mijnbouwwet de mogelijkheid geïntroduceerd om ruimtelijk beleid te voeren voor mijnbouwactiviteiten. Hiermee kunnen mijnbouwactiviteiten in bepaalde gebieden op voorhand worden uitgesloten, o.a. in verband met planmatig gebruik of beheer van grondwater met het oog op de winning van drinkwater. Met deze wetswijziging is beoogd om het in STRONG geformuleerde ruimtelijke beleid in relatie tot drinkwater door te laten werken naar mijnbouwvergunningen. Uitsluitingen in gebieden voor de waterwinning moeten daarvoor wel in een AMvB (BARRO) worden vastgelegd. Dit is momenteel nog niet voorzien.

- **Neem de uitsluitingen van mijnbouwactiviteiten in gebieden voor de waterwinning over in de mijnbouwregelgeving (BARRO)**

Verplicht monitoring

Grondwater is een traag reagerend systeem. Effecten van verontreinigingen worden vaak pas na vele jaren opgemerkt. Het is daarom noodzakelijk dat bij mijnbouwboringen altijd monitoring van het diepe grondwater verplicht wordt om eventuele calamiteiten en verontreinigingen tijdig te detecteren en passende maatregelen te treffen. Bij mijnbouwactiviteiten wordt nu alleen monitoring van het ondiepe grondwater voorgeschreven.

- **Zorg voor verplichte monitoring van het diepe grondwater bij mijnbouwboringen**

Bescherm Nationale Grondwaterreserves

In STRONG worden door het Rijk Nationale grondwaterreserves (NGR's) aangewezen. Deze zijn onder andere bedoeld om in te zetten voor de drinkwatervoorziening bij grootschalige crisissituaties zoals kernrampen, grootschalige overstromingen, zeer langdurige droogtes of microbiële besmettingen. Aan deze NGR's is echter in STRONG geen beschermingsbeleid verbonden waardoor de blijvende bruikbaarheid daarvan voor de drinkwatervoorziening niet kan worden gegarandeerd.

- **Waarborg de blijvende inzetbaarheid van NGR's met beschermingsbeleid. Sluit risicovolle ruimtelijke ontwikkelingen uit die deze inzetbaarheid belemmeren of bedreigen.**